

Alþingi - nefndasvið
b.t. fjárlaganefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Norðurlandi vestra 22. júní 2016.

Efni: Umsögn stjórnar Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra (SSNV) um þingskjal nr. 1108, mál nr. 680, búvörulög og fl.

Norðurland vestra er eitt öflugasta landbúnaðarsvæði landsins og því skipta starfsskilyrði greinarinnar íbúa Norðurlands vestra gríðarlega miklu máli.

Stjórn Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra (SSNV) fagnar því að samningur ríkisins og bænda taki til 10 ára og að hin lagalegu starfsskilyrði þeirra greina sem samningurinn tekur til liggi fyrir til svo langs tíma. Landbúnaður er langstærsta og mikilvægasta atvinnugreinin á Norðurlandi vestra. Íbúum landshlutans hefur fækkað um rétt 1200 manns á síðustu 20 árum og er því öll óvissa um skilyrði greinarinnar til þess fallin að grafa enn frekar undan byggð í landshlutanum.

Markmið sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra vegna samninganna voru að:

- Gerður verði langtímasóknarsamningur til að minnsta kosti tíu ára um starfsskilyrði bænda sem byggist á fjárstuðningi og tollvernd og ætlað er að efla samkeppnishæfni, auka fjölbreytni, stuðla að nýliðun og vera í sátt við umhverfið.
- Dregið verði úr vægi kvótakerfis í mjólk og það lagt af í áföngum.
- Dregið verði enn frekar úr vægi núverandi greiðslumarks sauðfjár.
- Þak verði sett á stuðning til einstakra framleiðenda til að tryggja fjölskylduvænan landbúnað og byggðasjónarmið.
- Hugað verði að fjölbreyttara fyrirkomulagi á stuðningi.
- Gerðir verði gagnkvæmir samningar um aukin tollfrjáls viðskipti með landbúnaðarafurðir.
- Aukinn verði stuðningur við lífræna framleiðslu, gæðastýringarkerfi þróað og umhverfisgreiðslur teknar til skoðunar.
- Átak verði gert til:
 - að bæta ásýnd sveita og auka nýframkvæmdir,
 - að efla menntun og rannsóknir í landbúnaði.
- Geitfjárþændur verði hluti af búvörusamningum.
- Skógarþændur verði hluti af samningi.
- Matvælandið Ísland – átak verði gert til markaðssetningar á íslenskum matvælum.

Stjórn SSNV styður markmið samninganna hvað það varðar að um sóknarsamninga verði að ræða og að ætlunin sé að efla samkeppnishæfni, auka fjölbreytni, stuðla að nýliðun og að landbúnaðurinn starfi í sátt við umhverfi en leggur áherslu á að byggðasjónarmið hafi verulegt vægi við framkvæmd samninganna.

Um er að ræða 4 samninga. Samning um starfsskilyrði framleiðenda garðyrkjuafurða, nautgriparæktar, sauðfjárræktar og almenn starfsskilyrði landbúnaðarins. Stjórn SSNV telur mikilvægt að fylgst verði vel með afleiðingum þeirra breytinga sem boðaðar eru í samningunum m.t.t. byggðaþróunar. Er þar m.a. átt við það að greiðslur verði auknar vegna gæðastýringar á kostnað greiðslumarks í mjólkur- og sauðfjárframleiðslu.

Stjórn SSNV fagnar áformum um aukinn fjárfestingarstuðning í nautgripa- og sauðfjárrækt og átaksverkefni til að auka virði sauðfjárafurða og einnig fagnar stjórn SSNV framlögum til ullarnýtingar og svæðisbundins stuðnings að því gefnu að horft verði til svæða sem falla vel að landbúnaðarframleiðslu og hafa búið við viðvarandi fólksfækkun.

Í rammasamningi um almenn starfsskilyrði landbúnaðarins eru lagðar til nokkrar áherslubreytingar. Lagt er til að aukin áhersla verði á jarðræktarstyrki m.a. vegna lands sem nýtt er til fóðuröflunar, nýliðun í greininni og stuðning við aðlögun að lífrænni framleiðslu og framlög vegna skógarafurða. Stjórn SSNV fagnar auknum stuðningi við ofangreind atriði en hvetur jafnframt til þess að byggðasjónarmið verði látin hafa áhrif á stuðning samkvæmt rammasamningnum.

Samkvæmt ofangreindum samningum er gert ráð fyrir að þeir verði endurskoðaðir á árunum 2019 og 2023. Að mati stjórnar SSNV er afar mikilvægt að vandlega verði fylgst með því að markmið samninganna náist, sérstaklega þau byggðarlegu sjónarmið sem liggja til grundvallar s.s. í samningnum um sauðfjárrækt.

Á Norðurlandi vestra eru sem betur fer starfandi öflugar afurðastöðvar sem taka við og fullvinna landbúnaðarafurðir. Afurðastöðvar þessar eru stórir vinnuveitendur á Norðurlandi vestra og er því starfssemi þeirra afar mikilvæg fyrir landshlutann í heild. Stjórn SSNV leggur áherslu á að ekki verði þrengt að starfssemi afurðastöðva á Norðurlandi vestra með óþarflega þröngri túlkun á EES samningnum.

Stjórn SSNV lýsir yfir ánægju með meginmarkmið frumvarps þessa en leggur jafnframt áherslu á að fylgst verði vel með afleiðingum þeirra breytinga sem þar eru lagðar til á byggðaþróun, sérstaklega á Norðurlandi vestra þar sem áratugum saman hefur verið mikil fólksfækkun.

Virðingarfyllt,
f. h. stjórnar SSNV

Björn Líndal Traustason,
framkvæmdastjóri